

HOZZÁSZÓLÁS

Bardócz László¹

Hadd kezdjem talán azzal, hogy sok-sok éve van tapasztalatunk a Host Nation Support-ban, hiszen ezt a támogatást történelmünk során vagy önként adtuk, vagy kikényszerítették.

Röviden rávilágítanék a hátterekre is, mert a késés, meg a megfelelői akarás vágya miatti kényelmetlenség érzete szerintem talán egy kicsit erősebb, mint amennyire az indokolt.

A stratégiai helyzetet értékelve, azt mondhatjuk: a következő 6–10 évben nem várható, hogy Magyarországnak be kell fogadni azt a két hadosztályt - a mintegy 40 000 főt - amit *Barabás ezredes* említett. *Így tehát valószínű, hogy Magyarország továbbra is csak mögöttes zóna, hadtápterület, kiképző és felkészítő bázis lehet a határainkon túli NATO műveletekhez.* Legalábbis a prágai csúcs után ez következik a katonai helyzet változásából és az új szomszédos nemzetek befogadása iránti készségből.

Ha ez így van, akkor még kevésbé érthető az – bár tudjuk, nagyon sokan részesei voltunk – hogyan késhettünk el ezzel az adaptálással ilyen sokáig. Mert ma még mindig adaptálunk és lassan a STANAG-eket is le fogják fordítani magyarra, alkalmazni is fogjuk őket, közben pedig *3 éve vagyunk NATO tagok.* Azaz a katonai döntések közösségiek és közösek.

Bár sokat késtünk, de „*Taszár*” és az „*Északi dandár*” pécsi ellátása – anélkül, hogy adaptáltunk volna – rendkívül jól ment. Én és mások is emlékeznek rá, hogy Komondi ezds. parancsnoksága alatt az „*Ellátó ezred*” jól teljesített, fennakadás nem sok volt benn, de kifelé sem.

Tehát tapasztalatunk van éppen elég. Éppen e miatt úgy érzem, hogy demokratikus jogállamunkban a jogi szabályozó kereteket tényleg meg kell csinálni, de nem vagyok biztos, hogy olyan mélységben, ahogy ez most eddig elhangzott.

Meg kell csinálni a képességek adattárait is – a védelmit, a katonait is, meg a másikat is – de nem látom itt a **Belügyminisztérium** azon szer-

¹ Bardócz László nyá. ezredes, Belügyminisztérium.

vének képviselőjét, amelyik a **Civil Emergency Planning** és kilenc bizottsága kérdéseivel foglalkozik. **Mi ezek elsődleges feladata?** Nem a katasztrófa helyzetek, hanem a tengeri szállítás, a hírközlés, a **Joint Medical Committee-n** keresztül az orvosi és stb. támogatások, azaz a polgári támogatás megadása a szövetségnek és annak szervezése, amit a **CEPD** csinál a **NATO Headquarterben**.

E szervezetnek szintén össze kellett állítani egy magyar képességi jegyzéket, a **CEPQ-t**. Meg is csinálták, jól rosszul a „*hozott anyagból*”, de a két jegyzék -a **DPQ** és a **CEPQ**- ahogy látom nem Magyarországon található, hanem a NATO központban. **Miért? Miért nem itthon?** Hiszen a bizottságok vezetői, tagjai is itt ülnek, egyeztetethetnek.

Tehát valahol a gondolkodásmódban is célszerű lenne váltani, változtatni, hogy elsősorban mi tudjuk mivel, mikkor rendelkezünk.

Rendkívül sok ismerős személyt látok itt ezen az értekezleten, de nem látom az APEH-et a Vám- és Pénzügyőrséget és másokat, akiknek kiváló adataik vannak a magyar gazdasági szervekről és szervezetekről. Az APEH-e valószínűleg első osztályú lehet. Ismereteim szerint a NATO hadszíntér parancsnok köti meg a befogadó állammal, azaz a befogadó állam képviselőjével az alapszerződést, a beszerzői pedig a rész-szerződéseket. Azzal a céggel, amelyik a legjobb ajánlatot nyújtja be. Nem a kijelölttel!

Taszárról volt elég tapasztalatunk. Az **Elektronikai Igazgatóságnak** is. **Mi lett?** Jött az amerikai szállító gép és azt mondták, hogy: „**Fiúk, McDonald's!**” **De Texasból!** Nektek pedig annyi. Tehát **versenyhelyzet van**. A NATO tagságért még inkább! Versenyhelyzet van a gazdasági kiszolgálásért, hiszen pénzről van szó. Amennyiben olyan adattárunk van, amelyik fölsorolja a legutolsó péket is a Király utcában az elfogadható, de sokszor minek, ha nem miénk az üzlet.

Minden minisztériumnak van olyan adattára, amelyik ismeri a köz-úti-, a vasúti-, a hajózási-, szállító, a távközlési stb. azaz a saját szakmai felügyelete alá tartozó cégeket. Igaz, ezek nem összevontak és – ahogy **Patyi tábornok úr** említette – változtatni kell bizonyos jogszabályokat, de nem biztos, hogy ugyanolyan részletességre kell törekedni az adatok összeszedésében, mint az adott ágazatok, vagy cégek. Ezt azért említem, mert annyi pénz a világon nincs, amennyit az adattárak összesítéséért kérnének. Még kevésbé annyi, amennyit erre valaki esetleg kérni akar mondjuk a jövő költségvetési évben. Márpedig a jövő év végéig ezt az adattárat is prezentálni kell. Hozzátenném, hogy elsősorban saját ma-

gunknak, mint három éves NATO tagnak. Azután kell megadni – valószínű, hogy ez a rendje – a NATO központnak és a NATO központ terjeszti majd azon nemzetek felé, akik esetleg majd ide akarnak jönni hozzánk.

Tehát én úgy vélem, **késésben vagyunk** ugyan, de rendelkezünk adatokkal, rendelkezünk szervezetekkel. (Sőt! Az eddig kijelölt szervezetet biztos sokan fogják támadni, hogy ők is szeretnék szerződést kötni és ne csak neki legyen csak monopóliuma a szállítások szervezésére, mert ez üzleti lehetőség).

Ezért úgy gondolom, hogy fontos egy feladattár, de próbáljuk meg azokon a lépéseken kívül – amiket eddig felsoroltak a tábornok és tiszturak – úgymond generalizáltan lépni, hogy **adjuk meg a legáltalánosabbat**, a legnagyobbat, **a még kielégítőt. Patyi tábornok úrnak** teljesen igaz van – védelmi szempontból az ország számára az a legjobb nyilvántartás, amelyikben minden benne van – a mi számunkra. Ugyanakkor nem biztos, hogy erre a NATO főparancsnokságnak és a többi NATO partnernek ma szüksége van. Nekik **akkor lesz szükségük erre, amikor együttműködő nemzetként ideküldenek egy ezredet, vagy egy dandárt**. Akkor konkrétumokat kérnek és azt fogják mondani, hogy nem a halakon hízlalt csirkét kívánják, hanem a Mari néni kukoricását, amihez közölni tudjuk majd Mari néni pontos koordinátáit.

Más kérdés az, hogy ki fogja kezelni ezt a központi adattárat? A legnagyobbat. Mert ez kormányzati felelősség és illetékesség, de ha megvalósul az új kormányzati gerincháló, akkor esetleg mindenki maga kezeli és állandóan megújítja. Nem évente, vagy valamikori határidőre, hanem amint változás van, a saját érdekében és adatrendszerében megcsinálja.